

4 KONKLUSJON

I våre beregninger, der bare ca. 40 % av veikostnaden tilskrives skogeieren, er det oftest billigere å anlegge vei fremfor å benytte terrenggående taubaner. Det kan dog være mange årsaker til at man enten ikke ønsker eller ikke har anledning til å bygge vei, og her er en terrenggående taubane en glimrende teknisk løsning.

Variasjonen i prestasjon i vinsjing har en betydelig effekt på kostnadsnivået for hele driftssystemet, og spiller dermed en avgjørende rolle for systemvalget. Effekten på driftsøkonomien forsterkes gjennom raskt økende ventetider/-kostnader på lassbæreren med avtakende prestasjoner i vinsjing, dvs. 11>9->7->5 m³/t. Kostnader til kvisting/opparbeiding er ikke tatt med i sammenlikningen, men vil ha en enda større effekt da hogstmaskinen både har høyere timepris og prestasjon, hvilket medfører mye og dyr ventetid. Når den dårlige utnyttelsen av både kvistemaskin og lassbærer legges sammen, er driftssystemet svært lite konkurransedyktig.

Økt funksjonalitet i form av påbygging av kvistekapasitet enten på vinsjen eller på lassbæreren vil gi en bedre utnyttelse av maskinene som utgjør driftssystemet, og samtidig redusere kapitalkostnaden ved at kvistemaskinen spares bort. Som utfall av prosjektet har Skogservice A/S fått tegnet opp nettopp et slikt maskinkonsept. Den amerikanske Timber-Pro-maskinen kan være velegnet til en slik anvendelse, da kranen er noe kraftigere enn på nordiske skogsmaskiner. Dette er viktig når trærne skal hentes opp fra veikanten i bratt terreng. En annen reell løsning kan være å ta i bruk en maskin som Ponsse's BuffaloDual, som er en 14 tonns lassbærer med klo som raskt kan byttes ut med aggregat.

Terrenggående taubaner kommer til å fylle en nisje i hogst i bratt terreng også fremover. En bedre forståelse av sammenhenger og flaskehalsar kan bidra til en mer effektiv anvendelse av slike maskinsystemer. Utfordringene vil imidlertid alltid være større enn for lastebilmonterte kraner.